

EXERCICI 4: FILOSOFIA / HISTÒRIA D'ESPANYA

(Durada: 2 h)

MATÈRIA 1. FILOSOFIA

Text

“Ciència i filosofia formen un continu. La filosofia és la part més global, reflexiva i especulativa de la ciència, l'arena de les discussions que precedeixen i segueixen els avanços científics. La ciència és la part més especialitzada, rigorosa i ben contrastada de la filosofia, la que s'incorpora als models estàndard i als llibres de text i a les aplicacions tecnològiques. Ciència i filosofia es desenvolupen dinàmicament, en constant interacció. El que ahir era especulació filosòfica hui és ciència establida. I la ciència de hui serveix de punt de partida a la filosofia del demà. La reflexió crítica i analítica de la filosofia detecta problemes conceptuals i metodològics en la ciència i l'espenta cap a un major rigor. I els nous resultats de la investigació científica tiren per terra velles hipòtesis especulatives i estimulen a la filosofia a progressar.

En grec clàssic les paraules <ciència> (*epistème*) i <filosofia> (*philosophía*) s'empraven com a sinònims. Ambdues es referien en saber rigorós, i es contraposaven a la mera opinió infundada (*doxa*). El que nosaltres diem ciència es va originar en el segle XVII, amb la pretensió de ser una filosofia més rigorosa i fecunda que la practicada fins llavors.”

Jesús Mosterín, *Ciencia viva*. Ed. Espasa Calpe, Madrid 2001

Qüestions

1. Realitzeu un comentari crític que reculla una síntesi argumentativa del text. (2,5 punts)
2. Relativisme i escepticisme en el coneixement. (2,5 punts)
3. Confronteu argumentalment l'etnocentrisme i el relativisme cultural com a actituds davant la diversitat cultural. (2,5 punts)
4. Deontologisme i utilitarisme. Expliqueu aquestes dues maneres d'entendre l'Ètica i presenteu algun cas en el qual es puguen contraposar. (2,5 punts)

Matèria 1. Criteris de qualificació

- La qualificació de l'exercici 4 correspon a la mitjana aritmètica sense decimals de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les dues matèries.
- Per a la superació d'aquest exercici cal obtenir una qualificació mínima de 4 punts en cadascuna de les matèries i una nota mitjana que no siga inferior a 5 punts.

MATÈRIA 2. HISTÒRIA D'ESPANYA

Document 1

“No ambicione el tron; estic lluny de cobejar béns caducs; però la religió, l'observança i compliment de la llei fonamental de successió, i la singular obligació de defensar els drets imprescriptibles dels meus fills i tots els estimats consanguinis, m'esforcen a sostenir i defensar la corona d'Espanya de la violenta despulla que d'ella m'ha causat una sanció tan il·legal com destructora de la llei que legítimament i sense interrupció ha de ser perpetuada”.

Manifest d'Abrantes, 1 d'octubre de 1833.

Document 2

“Na Isabel II, per la gràcia de Déu i la Constitució de la monarquia espanyola, reina de les Espanyes; i en el seu reial nom, i durant la seua menor edat, la reina vídua, la seua mare Na Maria Cristina de Borbó, governadora del regne; a tots els que les presents veren i entengueren, sapieu: que les Corts generals han decretat i sancionat, i Nós de conformitat acceptat el següent:

Sent la voluntat de la Nació revisar, fent ús de la seua sobirania, la Constitució política promulgada a Cadis el dinou de març de mil vuit-cents dotze; les Corts generals congregades a aquest efecte, decreten i sancionen la següent Constitució de la Monarquia Espanyola. (...)

Art. 2. Tots els espanyols poden imprimir i publicar lliurement les seues idees sense prèvia censura amb subjecció a les lleis. (...)

Art. 12. La potestat de fer les lleis resideix en les Corts amb el Rei. (...)

Art. 22. Els Diputats es triaran pel mètode directe, i podran ser reelegits indefinidament. (...)

Art. 45. La potestat de fer executar les lleis resideix en el Rei, (...) conforme a la Constitució i a les lleis. (...)

Art. 63. Als Tribunals i Jutjats pertany exclusivament la potestat d'aplicar les lleis (...)

Constitució de 1837.

Qüestions

1. Descriviu el tipus de fonts utilitzades. (1,5 punts)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos, situant-les en el seu context històric. (2,5 punts)
3. Expliqueu la construcció de l'Estat liberal durant la Regència de Maria Cristina. Destaqueu les principals lleis liberals de l'etapa i la importància de la Constitució de 1837. (3 punts)
4. Desenvolpeu breument les fases més importants de la Primera Guerra Carlina i valoreu la importància d'aquest conflicte en la consolidació de l'Estat liberal després de la mort de Ferran VII. (3 punts)

Matèria 2. Criteris de qualificació

- La qualificació de l'exercici 4 correspon a la mitjana aritmètica sense decimals de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les dues matèries.
- Per a la superació d'aquest exercici cal obtenir una qualificació mínima de 4 punts en cadascuna de les matèries i una nota mitjana que no siga inferior a 5 punts.

EJERCICIO 4: FILOSOFÍA / HISTORIA DE ESPAÑA
(Duración: 2 h)

MATERIA 1. FILOSOFÍA

Texto

“Ciencia y filosofía forman un continuo. La filosofía es la parte más global, reflexiva y especulativa de la ciencia, la arena de las discusiones que preceden y siguen a los avances científicos. La ciencia es la parte más especializada, rigurosa y bien contrastada de la filosofía, la que se incorpora a los modelos estándar y a los libros de texto y a las aplicaciones tecnológicas. Ciencia y filosofía se desarrollan dinámicamente, en constante interacción. Lo que ayer era especulación filosófica hoy es ciencia establecida. Y la ciencia de hoy sirve de punto de partida a la filosofía del mañana. La reflexión crítica y analítica de la filosofía detecta problemas conceptuales y metodológicos en la ciencia y la empuja hacia un mayor rigor. Y los nuevos resultados de la investigación científica echan por tierra viejas hipótesis especulativas y estimulan a la filosofía a progresar.

En griego clásico las palabras <ciencia> (*epistéme*) y <filosofía> (*philosophía*) se empleaban como sinónimos. Ambas se referían al saber riguroso, y se contraponían a la mera opinión infundada (*doxa*). Lo que nosotros llamamos ciencia se originó en el siglo XVII, con la pretensión de ser una filosofía más rigurosa y fecunda que la practicada hasta entonces.”

Jesús Mosterín, *Ciencia viva*. Ed. Espasa Calpe, Madrid 2001.

Cuestiones

1. Realiza un comentario crítico que recoja una síntesis argumentativa del texto. (2,5 puntos)
2. Relativismo y escepticismo en el conocimiento. (2,5 puntos)
3. Confronta argumentalmente el etnocentrismo y el relativismo cultural como actitudes ante la diversidad cultural. (2,5 puntos)
4. Deontologismo y utilitarismo. Explica esas dos formas de entender la Ética y presenta algún caso en el que se puedan contraponer. (2,5 puntos)

Materia 1. Criterios de calificación

- La calificación del ejercicio 4 será la media aritmética sin decimales de las calificaciones obtenidas en cada una de las dos materias.
- Para la superación de este ejercicio habrá que obtener una calificación mínima de 4 puntos en cada una de las materias y una nota media que no sea inferior a 5 puntos.

MATERIA 2: HISTORIA DE ESPAÑA

Documento 1

“No ambiciono el trono; estoy lejos de codiciar bienes caducos; pero la religión, la observancia y cumplimiento de la ley fundamental de sucesión, y la singular obligación de defender los derechos imprescriptibles de mis hijos y todos los amados consanguíneos, me esfuerzan a sostener y defender la corona de España del violento despojo que de ella me ha causado una sanción tan ilegal como destructora de la ley que legítimamente y sin interrupción debe ser perpetuada”.

Manifiesto de Abrantes, 1 de octubre de 1833.

Documento 2

“Doña Isabel II, por la gracia de Dios y la Constitución de la monarquía española, reina de las Españas; y en su Real nombre, y durante su menor edad, la reina viuda, su madre Doña María Cristina de Borbón, Gobernadora del reino; a todos los que las presentes vieren y entendieren, sabed: que las Cortes generales han decretado y sancionado, y Nos de conformidad aceptado, lo siguiente:

Siendo la voluntad de la Nación revisar, en uso de su soberanía, la Constitución política promulgada en Cádiz el diez y nueve de marzo de mil ochocientos doce; las Cortes generales congregadas con este fin, decretan y sancionan la siguiente Constitución de la Monarquía Española. (...)

Art. 2. Todos los españoles pueden imprimir y publicar libremente sus ideas sin previa censura con sujeción a las leyes. (...)

Art. 12. La potestad de hacer las leyes reside en las Cortes con el Rey. (...)

Art. 22. Los Diputados se elegirán por el método directo, y podrán ser reelegidos indefinidamente. (...)

Art. 45. La potestad de hacer ejecutar las leyes reside en el Rey, (...) conforme a la Constitución y a las leyes. (...)

Art. 63. A los Tribunales y Juzgados pertenece exclusivamente la potestad de aplicar las leyes (...)

Constitución de 1837.

Cuestiones

1. Describe el tipo de fuentes utilizadas. *(1,5 puntos)*
2. Identifica las ideas principales de los textos, situándolas en su contexto histórico. *(2,5 puntos)*
3. Explica la construcción del Estado liberal durante la Regencia de María Cristina. Destaca las principales leyes liberales de la etapa y la importancia de la Constitución de 1837. *(3 puntos)*
4. Desarrolla brevemente las fases más importantes de la Primera Guerra Carlista y valora la importancia de este conflicto en la consolidación del Estado liberal tras la muerte de Fernando VII. *(3 puntos)*

Materia 2. Criterios de calificación

- La calificación del ejercicio 4 será la media aritmética sin decimales de las calificaciones obtenidas en cada una de las dos materias.
- Para la superación de este ejercicio habrá que obtener una calificación mínima de 4 puntos en cada una de las materias y una nota media que no sea inferior a 5 puntos.